

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp — HE 197/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (HE 197/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 3/2026 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto huolehtii siitä, että parhaillaan käynnissä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevan lainsäädännön uudistuksen yhteydessä säädetään oikeudesta harjoittaa ensihoitajan ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammattikorkeakoululain (932/2014) 8 §:n 2 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 12 a §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 13 a §:n otsikko ja 1 momentti, 28 §:n 1 ja 2 momentti, 30 §:n 3 momentti ja 37 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1368/2018, 12 §:n 1 momentti laissa 415/2016, 12 a §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti sekä 13 a §:n otsikko ja 1 momentti laissa 659/2024, 30 §:n 3 momentti laissa 325/2015 ja 37 §:n 2 momentti laissa 1173/2014, sekä

lisätään lakiin uusi 11 b §, 14 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 325/2015 ja 1368/2018, uusi 4 momentti ja 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1173/2014, 537/2017 ja 1368/2018, uusi 6 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

8 §

Koulutustehtävä

Toimiluvassa määrätään oikeudesta järjestää ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen opettajille ja opettajiksi aikoville tarpeellista opettajankoulutusta ammattikorkeakoulussa (*amatillinen opettajankoulutus*). Toimiluvassa voidaan määrätä, että ammattikorkeakoulun tulee antaa ensihoitajakoulutusta, kätilökoulutusta tai terveydenhoitajakoulutusta.
-----

10 §

Ammattikorkeakoulussa annettava opetus

Ammattikorkeakoulussa annetaan sille myönnetyn toimiluvan rajoissa korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta, ensihoitajakoulutusta, kätilökoulutusta ja terveydenhoitajakoulutusta sekä ammatillista opettajankoulutusta. Ammattikorkeakoulu voi järjestää myös erikoistumiskoulutusta, tutkintojen osia sisältävää koulutusta täydennyskoulutuksena, avoimena ammattikorkeakouluopetuksena tai muutoin erillisinä opintoina sekä muuta täydennyskoulutusta. Ammattikorkeakoulu voi lisäksi järjestää ammatillista opettajankoulutusta täydennyskoulutuksena, avoimena ammattikorkeakouluopetuksena tai muutoin erillisinä opintoina. Ammatillisen opettajankoulutuksen opinnoista ja niiden rakenteesta, laajuudesta, osaamistavoitteista sekä suorittamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Ammattikorkeakoulu antaa todistuksia ammattikorkeakoulussa suoritetuista opinnoista. Ammattikorkeakoulun antamista todistuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Avoimena ammattikorkeakouluopetuksena tai muutoin erillisinä opintoina voidaan suorittaa sellaisia ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja, ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen kuuluvia opintoja sekä ammatillista opettajankoulutusta, joiden suorittamiseen opiskelija on saanut ammattikorkeakoululta ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun opinto-oikeuden.
-----

11 §

Tutkinnot ja niiden perusteet

Ammattikorkeakoulussa suoritettuun tutkintoon liitetään asianomaisen koulutusalan nimi sekä tutkintonimike ja ammattikorkeakoulututkinnon osalta tarvittaessa lyhenne AMK ja ylempään ammattikorkeakoulututkinnon osalta lyhenne ylempi AMK. Ammattikorkeakoulussa suoritettuun sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkintoon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), liitetään myös tutkintonimike:

- 1) ensihoitaja (AMK) säännellyn ensihoitajakoulutuksen suorittamisen perusteella;
- 2) kätilö (AMK) säännellyn kätilökoulutuksen suorittamisen perusteella;

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

3) terveydenhoitaja (AMK) säännellyn terveydenhoitajakoulutuksen suorittamisen perusteella.

---

11 b §

Ensihoitajakoulutus, kätilökoulutus ja terveydenhoitajakoulutus

Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutusta, joka antaa valmiudet toimia kyseisessä ammatissa tai tehtävissä. Koulutuksen suorittamisen edellytyksenä on sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), aiempi opistoasteen sairaanhoitajan tutkinto tai ulkomailla suoritettu sairaanhoitajakoulutus. Koulutus voidaan suorittaa sairaanhoitajakoulutuksen suorittamisen jälkeen. Ensihoitaja- tai terveydenhoitajakoulutuksen voi suorittaa myös yhtenäisenä koulutuksena sairaanhoitajakoulutuksen kanssa. Koulutusten laajuudesta, osaamistavoitteista ja suorittamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Opetuksen maksuttomuus ja muuta toimintaa koskevat maksut

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava opetus ja ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus ja ammatillinen opettajankoulutus sekä opiskelijoiden valintaan liittyvät valintakokeet ovat opiskelijalle maksuttomia. Ammattikorkeakoulu voi kuitenkin järjestää sellaista yhteis- tai kaksoistutkintoon johtavaa opetusta, johon liittyvästä omasta osuudestaan ulkomaalainen korkeakoulu perii maksun.

---

12 a §

Hakemusmaksu

Opetushallitus perii tutkintoa, ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta sekä ammatillista opettajankoulutusta opiskelemaan hakevilta lukukausikohtaisen hakemusmaksun. Maksun suorittaminen on hakemuksen käsittelemisen edellytys.

---

13 §

Tilauuskoulutus

Ammattikorkeakoulu voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

(tilauskoulutus). Tilauskoulutuksena voi järjestää myös ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta sekä ammatillista opettajankoulutusta.

---

13 a §

Vieraskielisestä koulutuksesta perittävät maksut

Ammattikorkeakoulun on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen, ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutukseen taikka ammatilliseen opettajankoulutukseen hyväksytyiltä opiskelijoilta vähintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kattavat maksut lukuvuodessa. Ammattikorkeakoulun vuosittaisen maksutuoton tulee kattaa lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden koulutuksen järjestämiskustannukset, joihin sisältyy myös opiskelijoille maksetut apurahat ja muut avustukset. Lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden tukemiseen kohdennetuista ammattikorkeakoulun ulkopuolisista lähteistä peräisin olevista lahjoituksista tai avustuksista maksettavia apurahoja ja avustuksia ei huomioida koulutuksen järjestämiskustannuksissa. Ammattikorkeakoulu päättää koulutuksen järjestämiskustannusten laskentaan ja maksujen perimiseen sekä apurahojen ja muiden avustusten maksamiseen liittyvistä järjestelyistä.

---

14 §

Opetussuunnitelmat ja opintojen tavoitteelliset suorittamisajat

Ensihoitajakoulutuksen ja kätilökoulutuksen opintojen tulee pituudeltaan vastata puolentoista lukuvuoden päätoimisia opintoja. Terveydenhoitajakoulutuksen opintojen tulee pituudeltaan vastata yhden lukuvuoden päätoimisia opintoja. Jos ensihoitaja- tai terveydenhoitajakoulutus suoritetaan yhtenäisenä koulutuksena sairaanhoitaja (AMK) -tutkintoon johtavan koulutuksen kanssa, opintojen tulee yhteispituudeltaan vastata neljän lukuvuoden päätoimisia opintoja.

25 §

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi se, joka on suorittanut sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), tai se joka on suorittanut opistoasteen sairaanhoitajan tutkinnon. Ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen voidaan lisäksi ottaa opiskelijaksi vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanut, jolla on oikeus harjoittaa sairaanhoitajan ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa. Ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutukseen, joka toteutetaan sairaanhoitajakoulutuksen kanssa

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

yhtenäisenä koulutuksena, voidaan ottaa opiskelijaksi se, joka on suorittanut 1 momentissa säädetyn koulutuksen.

28 §

Opiskelijavalinta

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu. Opiskelijat otetaan suorittamaan ammattikorkeakoulututkintoa, ylempää ammattikorkeakoulututkintoa, tai erikoistumiskoulutusta, ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutusta taikka ammatillista opettajankoulutusta.

Ammattikorkeakoulu ottaa siirto-opiskelijoita. Siirto-opiskelijalla tarkoitetaan sellaista korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettua opiskelijaa taikka ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutukseen otettua opiskelijaa, jonka opiskeluoikeus siirtyy korkeakoulusta toiseen tai korkeakoulun sisällä koulutuksesta toiseen siten, että tavoitetutkintoon liitettävä tutkintonimike vaihtuu. Siirto-opiskelijat ammattikorkeakoulun sisällä voidaan valita erikseen muista siirto-opiskelijoista.

---

30 §

Opiskeluoikeus

Ammatillisen opettajankoulutuksen opinnot saa suorittaa vuotta niiden tavoitteellista suorittamisaikaa pitimmässä ajassa. Osa-aikaisesti suoritettaviksi tarkoitetut opettajankoulutusopinnot on suoritettava kolmessa vuodessa. Ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen saa suorittaa vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pitimmässä ajassa. Osa-aikaisesti suoritettaviksi tarkoitettu ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus on suoritettava kolmessa vuodessa.

---

37 §

Opintosuoritusten arviointi ja opintojen hyväksilukeminen

Opiskelija saa tutkintoa, erikoistumiskoulutusta, ammatillista opettajankoulutusta taikka ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutusta suorittaessaan ammattikorkeakoulun päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa taikka muussa oppilaitoksessa suorittamiaan opintoja sekä korvata tutkintoon, erikoistumiskoulutukseen, ammatilliseen opettajankoulutukseen taikka ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutukseen kuuluvia opintoja muilla samantasoisilla opinnoilla. Opiskelija saa vastaavasti lukea hyväkseen sekä korvata opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella.

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja sitä sovelletaan opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa mainittuna ajankohtana tai sen jälkeen.

Opiskelija, joka on ennen tämän lain voimaantuloa aloittanut sellaisen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon, johon liitetään tutkintonimike ensihoitaja, kättilö tai terveydenhoitaja, johtavan koulutuksen, voi suorittaa edellä mainitun tutkinnon tai siirtyä suorittamaan tämän lain 11 b §:ssä tarkoitettua koulutusta, jos hän on 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla kelpoinen hakemaan koulutukseen. Opiskelija siirtyy kuitenkin suorittamaan mainittua koulutusta, jos hän ei ole suorittanut tutkintoa viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2037. Jos opiskelija ei ole 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla kelpoinen hakemaan koulutukseen, hän siirtyy suorittamaan myös sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja. Ammattikorkeakoulu määrää siirtymiseen liittyvistä järjestelyistä. Opiskelija voi siirtyessään lukea hyväkseen tutkintoon johtavaan koulutukseen sisältyneet opintosuorituksensa. Opiskelijoihin, jotka jatkavat tutkinnon suorittamista, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opintotukilain (65/1994) 7 §:n 8 momentti, sellaisena kuin se on laissa 52/2011,
sekä

lisätään lakiin uusi 15 i § seuraavasti:

7 §

Opintotukeen oikeuttava aika

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä erilaajusten korkeakoulututkintojen opintotuen enimmäisajasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös 4 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen opintojen tukikuukausien enimmäismäärästä.

15 i §

Opintolainahyvitys ensihoitajan, kättilön ja terveydenhoitajan koulutuksessa

Mitä 15 b—15 h §:ssä säädetään opintolainahyvityksestä, koskee myös opintolainansaajaa, joka on suorittanut säädetyssä suorittamisajassa sellaisen sosiaali- ja terveysalan

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

ammattikorkeakoulututkinnon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK) ja tämän lisäksi ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun koulutuksen.

Edellä 15 b §:n 3 momentissa säädetystä poiketen opintolainahyvitykseen on oikeutettu tämän pykälän 1 momentissa säädetyn lisäksi myös opintolainansaaja, joka on suorittanut sellaisen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), sekä tämän jälkeen opintolainahyvitykseen oikeuttavassa suorittamisajassa ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun koulutuksen.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä opintolainansaajan opintolainahyvitykseen oikeuttavasta opintojen suoritusajasta, kun opintolainansaaja suorittaa sellaisen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), sekä tämän lisäksi ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun koulutuksen.

Jos opintolainansaaja on suorittanut sellaisen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), ja tämän jälkeen ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen, opintolainahyvityksen hakemiseen sovelletaan 15 e §:n 2 momenttia. Kansaneläkelaitos tutkii oikeuden opintolainahyvitykseen edellä mainittujen koulutusten osalta opintolainansaajan hakemuksesta. Hakemus on jätettävä Kansaneläkelaitokselle kahden vuoden kuluessa edellä mainitun koulutuksen suorittamisesta.

Jos opintolainansaaja, joka on suorittanut sellaisen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), on tämän jälkeen suorittanut ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun koulutuksen opintolainan hyvitys on 15 f §:n 1 momentissa säädetyn estämättä enintään 40 prosenttia siitä osasta hyvitykseen oikeuttavaa opintolainaa, joka on kertynyt kyseisten opintojen ensimmäistä aloituspäivää edeltävän lukukauden lopun ja hyvitykseen oikeuttavan koulutuksen suorittamispäivää seuraavan lukukauden alun välisenä aikana ilman lainaan pääomitettuja korkoja. Jos ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitettu koulutus alkaa samana lukukautena kuin aiempi opintolainahyvitykseen oikeuttava tutkinto on suoritettu, koulutuksen perusteella huomioidaan opintolainahyvitysoikeutta ratkaistaessa opintolainan koulutuksen aloittamista seuraavan lukukauden alusta alkaen. Opintolainahyvityksen määrä lasketaan enintään sen lainamäärän perusteella, joka vastaa kyseisten koulutusten tavoitteellisen suorittamisajan tai laajuutta vastaavan ajan mukaista opintolainan määrää. Opintolainahyvityksen määrää laskettaessa otetaan huomioon opintolainaa enintään 400 euroa tukikuukautta kohti. Opintolainaa otetaan huomioon yhdeksältä kuukaudelta lukuvuodessa. Siltä osin kuin koulutusten tavoitteellinen suorittamisaika tai laajuus ei ole täysiä vuosia, hyvityksen enimmäismäärää laskettaessa opintolainaa otetaan huomioon viideltä kuukaudelta puolta lukuvuotta kohti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opintolainahyvityksestä opintojen viivästyessä silloin, kun opintolainansaaja on suorittanut sairaanhoitajatutkinnon jälkeen ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun koulutuksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tätä lakia sovelletaan opiskelijaan, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitettua koulutusta varten 1 päivänä elokuuta 2028 tai sen jälkeen alkavaan koulutukseen. Lakia sovelletaan myös opiskelijaan, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitettua koulutusta varten ennen 1 päivää elokuuta 2028 alkavaan koulutukseen, jos hän on

Eduskunnan vastaus EV 59/2026 vp

ilmoittautunut läsnä olevaksi ensimmäisen kerran 1 päivänä elokuuta 2028 tai sen jälkeen alkavaan koulutukseen. Opiskelijaan, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan korkeakoulussa ja ilmoittautunut ensimmäistä kertaa läsnä olevaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita opintolainahyvitystä koskevia säännöksiä.

Helsingissä 20.5.2026

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri